

Bài 6

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CỦA CHÂU LỤC VÀ KHU VỰC (tiếp theo)

Tiết 4 Thực hành

PHÂN TÍCH MỘT SỐ VẤN ĐỀ CỦA KHU VỰC TÂY NAM Á VÀ KHU VỰC TRUNG Á

I. MỤC TIÊU

Sau bài học, HS cần :

1. Kiến thức

Trình bày được các vấn đề chính của khu vực có liên quan đến vai trò cung cấp dầu mỏ và các mâu thuẫn về sắc tộc, tôn giáo.

2. Kỹ năng

– Vẽ biểu đồ hình cột và phân tích để rút ra được vai trò cung cấp dầu mỏ của khu vực Tây Nam Á và khu vực Trung Á đối với thế giới.

– Đọc và phân tích các thông tin địa lí từ các nguồn thông tin về chính trị, thời sự quốc tế.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC CẦN THIẾT

- Bản đồ Địa lí tự nhiên châu Á.
- Phóng to các lược đồ trong SGK (nếu có thể).

III. TRỌNG TÂM BÀI

Vẽ và phân tích biểu đồ, thông tin địa lí để rút ra các vấn đề của khu vực Tây Nam Á, khu vực Trung Á và giải thích nguyên nhân.

IV. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Bài tập 1. Vai trò cung cấp dầu mỏ

– GV yêu cầu HS vẽ biểu đồ hình cột thể hiện lượng dầu thô khai thác và tiêu dùng của một số khu vực trên thế giới (năm 2003).

– Khu vực nào khai thác được lượng dầu thô nhiều nhất, ít nhất ?

– Khu vực nào có lượng dầu thô tiêu dùng nhiều nhất, ít nhất ?

– Sự chênh lệch về lượng dầu khai thác và tiêu dùng ở mỗi khu vực nói lên điều gì ? (Dư thừa, có khả năng xuất khẩu dầu thô hoặc lọc thành dầu tinh để xuất khẩu ; thiếu hụt, phải nhập dầu thô để lọc hoặc nhập dầu tinh để thỏa mãn nhu cầu tiêu dùng).

Nhận xét gì về khả năng cung cấp dầu mỏ của khu vực Tây Nam Á và khu vực Trung Á.

GV cần gợi mở để HS thấy được trong những năm gần đây, khi thế giới ngày càng sử dụng nhiều dầu mỏ thì khu vực Trung Á và đặc biệt là khu vực Tây Nam Á luôn luôn có những bất ổn về chính trị, thường xuyên xảy ra các cuộc chiến tranh, xung đột hoặc các vụ khủng bố. Dầu mỏ, nguồn lợi hấp dẫn nhiều thế lực mong muốn đặc quyền, tuy không phải là nguyên nhân chính, nhưng là một trong những nguyên nhân quan trọng tạo nên sự bất ổn đó.

Bài tập 2. Xung đột sắc tộc, tôn giáo và nạn khủng bố

Để tạo điều kiện cho HS thể hiện được vốn sống, sự hiểu biết của mình và khả năng trình bày, lập luận, ở nội dung thực hành này, GV nên tổ chức cho HS học theo nhóm, sau đó toàn lớp trao đổi, thảo luận như một Xêmina nhỏ.

Khi kết luận, GV nên trân trọng ý kiến của HS, tránh áp đặt. Tuy nhiên cần làm rõ : mọi sự xung đột đều liên quan đến quyền lợi. Để giải quyết các vấn đề phát sinh trong mỗi quốc gia hoặc từng khu vực, cần hiểu rõ tính lịch sử của vấn

đề và phải khách quan, công bằng, bình đẳng trên cơ sở các giá trị được chấp nhận của luật pháp quốc tế.

V. THÔNG TIN

1. Bảng thông tin về dân tộc, ngôn ngữ, tôn giáo một số nước ở Trung Á

<i>Nước</i>	<i>Dân tộc</i>	<i>Ngôn ngữ chính</i>	<i>Tôn giáo</i>
Ca-dắc-xtan	Ca-dắc (54%), Nga (30%), U-crai-na, U-dơ-bếch, Đức, Tạng (TQ)	Ca-dắc (văn bản), Nga (phổ biến)	Hồi giáo : 47%, Chính thống giáo Nga : 44%, Tin lành : 2%, đạo khác : 7%
Cư-rơ-gư-xtan	Cư-rơ-gếch (52,4%) Nga(18%), U-crai-na, U-dơ-bếch, Đức...	Cư-rơ-gếch, Nga (phổ biến)	Hồi giáo : 75%, Chính thống giáo Nga : 20%, đạo khác : 5%
Cộng hoà U-dơ-bê-ki-xtan	U-dơ-bếch (80%), Nga (5,5%), Ca-dắc, Tát-gích, Tác-ta...	U-dơ-bếch, Nga, Tát-gích	Hồi giáo : 88% (Sun-ni), Do thái giáo : 9%, đạo khác : 5%
Tuốc-mê-ni-xtan	Tuốc-mê-ni (85%), U-dơ-bếch, Nga (4%)...	Tuốc-mê-ni, U-dơ-bếch, Nga ...	Hồi giáo : 89%, Chính thống giáo Nga : 9%, đạo khác : 2%
Tát-gi-ki-xtan	Tat-gích (80%), U-dơ-bếch, Nga (1,1%)	Tat-gích, Nga	Hồi giáo (dòng Sun-ni : 85%, dòng Si-ai : 5% thế giới, đạo khác : 10%.

2. "Trung Đông hiện nay tập trung hầu hết các loại mâu thuẫn trên thế giới giữa các quốc gia với nhau, về dân tộc, địa lí, lịch sử, tôn giáo, văn hoá và kể cả về nguồn nước ngọt. Vị trí của Trung Đông, như chúng ta thường nói có vị trí địa – chính trị chiến lược, ngã ba của các châu lục, là "rốn" dầu mỏ của thế giới. Vì vậy, rõ ràng các cường quốc đều muốn có ảnh hưởng ở đây. Và mỗi một cường quốc đều có một ý đồ riêng của mình. Trung Đông chính là một bàn cờ mà người đánh cờ là các cường quốc."^(*)

(*) *Phát biểu của ông Nguyễn Lê Bách – nguyên Đại sứ Việt Nam tại Ai Cập, I-xra-en, Cô-oét, Xi-ri, Pa-le-xtin trong bài "Một góc nhìn khác về cuộc khủng hoảng Trung Đông" – VietNamNet <http://vietnamnet.vn/bantrontructuyen/2006/08/600435/>*